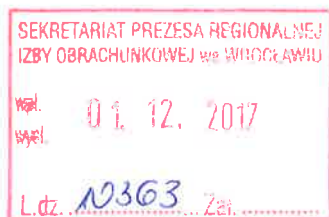

Wrocław, dnia 28 listopada 2017 r.

P.WR.54.34.2017

Pani
Bożena Drózdź
Dyrektor Instytucji Pośredniczącej
Aglomeracji Wałbrzyskiej
w Urzędzie Miasta Wałbrzych
ul J. Słowackiego 23A
58-300 Wałbrzych

W odpowiedzi na wniosek z dnia 31 października br. w sprawie udzielenia wyjaśnienia odnośnie sposobu ujęcia w sprawozdaniach budżetowych gminnej jednostki budżetowej o nazwie Instytucja Pośrednicząca Aglomeracji Wałbrzyskiej (dalej IPAW) — utworzonej w celu wykonywania pełnego poziomu zadań Instytucji Pośredniczącej dla jednostek samorządu terytorialnego tworzących obszar funkcjonalny Aglomeracji Wałbrzyskiej (22 gminy), wspólnie wdrażających zadania w ramach instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD) — zwrotów dotacji wykorzystanych przez beneficjenta niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz naliczonych z tego tytułu odsetek i kosztów upomnienia — Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu wyjaśnia, co następuje.

Określony we wniosku zakres przepisów stanowiących przedmiot wyjaśnienia, w którym wskazano ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077) i wydane na jej podstawie rozporządzenia Ministra Finansów: z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.), i z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.), nie pozostaje w związku z przedstawionym stanem faktycznym, z którego wynika brak możliwości odniesienia do obowiązujących przepisów kwestii dotyczących rozliczania przez samorządową jednostkę budżetową Gminy Wałbrzych (IPAW) zadań powierzonych Instytucji Pośredniczącej RPO WD, w tym dotyczących procedury przekazywania środków odzyskanych od podmiotów zobowiązanych do zwrotu dotacji.

Z przedstawionego stanu faktycznego wynika, że plan finansowy IPAW obejmuje środki na funkcjonowanie jednostki oraz na „współfinansowanie programów i projektów realizowanych ze środków Budżetu Państwa dla beneficjentów, z którymi Gmina Wałbrzych pełniła funkcję Instytucji Pośredniczącej RPO, w imieniu której działa nasza jednostka, podpisuje umowy o dofinansowanie. Przy tak określonym zakresie współfinansowania, należy przyjąć że przedmiot zapytania dotyczy sposobu klasyfikowania i wykazywania w sprawozdaniach budżetowych „jednostek pośredniczących” operacji i rozliczeń z tytułu zwrotu środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa, wypłaconych na rzecz beneficjentów wspólnie wdrażających zadania w ramach ZIT.

Jak wskazano w art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. z 2017 r. poz. 1460 i poz. 1475) – dalej „ustawa wdrożeniowa”, ustawa ta określa zasady realizacji programów, podmioty uczestniczące w realizacji tych programów oraz tryb współpracy między nimi. W ramach prawnych systemu realizacji, w tym przy określeniu zadań instytucji zarządzającej wskazano m.in. obowiązek odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi – na zasadach określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych albo w umowie o dofinansowanie projektu. Kolejno, w zakresie współpracy podmiotów realizujących zaakcentowano możliwość powierzenia, w tym instytucji pośredniczącej zadań w zakresie wydawania decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań oraz decyzji o zapłacie odsetek, o

których mowa odpowiednio w art. 207 ust. 9 i art. 189 ust. 3b ustawy o finansach publicznych – w drodze porozumienia albo umowy (art. 9 ust. 2 pkt 9 i art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy wdrożeniowej).

W powołanych w ustawie wdrożeniowej przepisach ustawy o finansach publicznych, stanowiących podstawę wydawania decyzji o zwrocie środków przeznaczonych na realizację programu, projektu lub zadania oraz decyzji o zapłacie odsetek (odpowiednio art. 207 i art. 189), dla wskazania właściwej instytucji i zakresu środków objętych tymi regulacjami zastosowano określenie „instytucja z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie projektu”, co wskazuje na możliwość ich stosowania także w odniesieniu do podlegających zwrotowi środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa, pomimo ich umiejscowienia w rozdziałach dotyczących wykonywania budżetu środków europejskich. Zmiany ustawy o finansach publicznych, w tym wprowadzone ustawą z dnia 7 lipca 2017 r. (Dz.U. poz. 1475) zapewniły włączenie do przepisów tej ustawy regulacji dotyczących współpracy podmiotów uczestniczących w realizacji programu, w tym powierzania zadań przez instytucje zarządzające i pośredniczące (art. 189 ust. 3d). Ponadto, poszerzono zakres delegacji dla ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (art. 189 ust. 4), do określenia w drodze rozporządzenia warunków i trybu udzielania oraz rozliczania zaliczek, w tym zwrotu środków pochodzących z dotacji z budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego (...). Udostępniony na stronach RCL projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie trybu udzielania oraz rozliczania zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, przy określeniu zasad udzielania, wypłacania i rozliczania zaliczki przez beneficjenta odwołuje się do warunków określonych w umowie o dofinansowanie projektu. Natomiast przy określeniu warunków rozliczania zaliczek pochodzących z dotacji z budżetu państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego (niewykorzystanych do końca roku budżetowego), formułuje zasadę ich zwrotu do budżetu z którego zostały wypłacone. Jednocześnie wskazano, że rozliczenie zaliczki, polega na wykazaniu przez beneficjenta wydatków kwalifikowanych we wnioskach o płatność złożonych do właściwej instytucji, w terminach i na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie oraz zgodnie z systemem realizacji danego programu operacyjnego, lub na zwrocie zaliczki. Zmiana przepisów dotyczących systemu realizacji wskazuje na złagodzenie procedur dotyczących odzyskiwania środków, w tym pozostałych do rozliczenia kwot zaliczek oraz wzrost znaczenia szczegółowych warunków dofinansowania określonych w umowie o dofinansowanie projektu.

Wstępna analiza dokumentów RPO WD zamieszczonych na stronach serwisu informacyjnego funduszy europejskich, w tym wzoru umowy o dofinansowanie projektu (VER 12 listopada 2017) pozwala zauważyć, że w zakresie przekazywania i rozliczania środków współfinansowania krajowego wskazano stosowanie zasad wydatkowania i rozliczania jak dla dotacji celowej (§ 8 ust. 15 wzoru umowy), ponadto przewidziano dodatkowe wystawienie dyspozycji przekazania środków budżetu państwa, czy wypłaty zaliczki przez Instytucję Zarządzającą (do 30 października) przy uwzględnieniu dostępności środków na rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej (§ 7 ust. 3, 5 i 7 wzoru umowy).

Ze wzoru umowy o dofinansowanie projektu w ramach Osi Priorytetowych 1-7 RPO WD wynika, że w zakresie przekazywania i rozliczania środków, w tym współfinansowania krajowego z budżetu państwa mają zastosowanie przepisy ustawy o finansach publicznych i wydane na jej podstawie przepisy wykonawcze (wydane na podstawie art. 188 ust. 6, art. 189 ust. 4 i art. 198).

Wydanie decyzji o zapłacie odsetek w przypadku niezłożenia wniosku o płatność (§ 8 ust. 6-8 wzoru umowy) następuje z uwzględnieniem zasad określonych w art. 189 ust. 3-3c ustawy o finansach publicznych, a dopiero po ich wyczerpaniu ma zastosowanie tryb odzyskiwania środków przewidziany w art. 207 tej ustawy. Otrzymane odsetki, w tym od środków pozostałych do rozliczenia przekazanych w ramach zaliczki – jak wynika z § 4 ust. 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz.U. z 2016 r. poz. 69 i z 2017 r. poz. 1986) – instytucja z którą beneficjent zawarł umowę o dofinansowanie projektu, przekazuje na rachunek bieżący dochodów właściwego dla tej instytucji dysponenta części budżetowej w terminach określonych w ust. 2. Z projektu rozporządzenia, opracowanego w wykonaniu delegacji z art. 189 ust. 4 ustawy o finansach publicznych – nie wynika dla tych instytucji możliwość zastosowania innego trybu rozliczania zaliczki pochodzącej z dotacji z budżetu państwa.

Izba nie zgłasza uwag do przedstawionego we wniosku sposobu klasyfikowania środków dotacji i należnych odsetek, wpłaconych przez podmiot zobowiązany na rachunek instytucji, z którą zawarł

umowę o dofinansowanie projektu oraz operacji ich przekazania na rachunek właściwego dysponenta, w przypadku wystąpienia okoliczności wykonania obowiązku zwrotu środków współfinansowania krajowego z budżetu państwa.

Jednocześnie prosi się o zauważenie, że zakres uprawnień Instytucji Pośredniczącej, w tym dotyczących sposobu przekazywania i rozliczania środków dofinansowania wynika z delegowania praw i obowiązków przez Instytucję Zarządzającą RPO WD, odpowiedzialną za jego realizację.

PREZES
REGIONALNEJ ZBY OBRACHUNKOWEJ
wrocławiu
LUDMIŁA KUCIŃSKA

